

Projekt dotyczy jednego z najbardziej fundamentalnych zagadnień filozoficznych związanych z pytaniem o to, czym są i jakie własności mają myśli. Analizując pojęcie *myśli* i pojęcie *treści* na gruncie wybranych teorii filozoficznych staram się udzielić odpowiedzi na pytania: *Co mówimy, kiedy przypisujemy innym myśli o określonej treści? Kiedy dwie myśli mają taką samą treść, a kiedy różną treść? Co powoduje, że moja myśl dotyczy tego konkretnego przedmiotu? Jaki jest związek między pojęciem myśli a zachowaniem?*

Powszechnie uznajemy, że ważną częścią naszego życia psychicznego jest to, że mamy pewnego rodzaju stany wewnętrzne, które są o czymś i które mają określoną treść. Czym jednak jest owa treść? Wyobraźmy sobie Jana, który myśli „Warszawa ma ponad dwa miliony mieszkańców”. Myśl Jana ma określoną treść, to znaczy przedstawia pewien przedmiot –Warszawę, jako mający pewną własność *posiadanie więcej niż dwa miliony mieszkańców*. Jeśli Warszawa ma ponad dwa miliony mieszkańców, przekonanie Jana jest prawdziwe. Zgodnie z jednym z dwóch konkurencyjnych stanowisk filozoficznych, treść myśli jest identyczna z warunkami prawdziwości.

Wyobraźmy sobie teraz, że Jan myśli patrząc z okna warszawskiego autobusu: „To miasto ma ponad dwa miliony mieszkańców”. Jego myśl dotyczy konkretnego miasta – Warszawy i jest prawdziwa, jeśli Warszawa ma ponad dwa miliony mieszkańców. Zatem w pierwszym i w drugim wypadku myśl Jana ma tę samą treść. Możemy sobie jednak wyobrazić, że Jan jadąc autobusem nie wie, w jakim jest mieście. Może żywić przy tym przekonanie, że Warszawa jest małym miastem mającym zaledwie 20 tysięcy mieszkańców. Zgodnie z przedstawioną teorią Jan żywiłby myśl, że Warszawa ma ponad dwa miliony mieszkańców i że Warszawa nie ma ponad dwa miliony mieszkańców.

Dominująca *odniesieniowa* teoria treści pomija zatem coś istotnego: to, że zawsze myślimy o przedmiocie w pewien określony sposób. Co więcej możemy myśleć o tym samym przedmiocie na różne sposoby, nie zdając sobie z tego sprawy. Ta różnica w sposobie myślenia może zaś mieć istotne znaczenie dla naszych działań. Jeśli zatem chcemy, żeby nasza teoria umysłu wyjaśniała związek między przekonaniem, a zachowaniem, musimy odpowiednio zmodyfikować nasze pojęcie treści. W swoim projekcie badawczym zamierzam sformułować taką teorię treści, która uwzględni intuicje stojące za tymi konkurencyjnymi stanowiskami.